EUROPEES PARLEMENT 2009 - 2014

Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

2013/2045(INI)

30.5.2013

ADVIES

van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

aan de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

over de bestrijding van jeugdwerkloosheid: mogelijke uitwegen
(2013/2045(INI))

Rapporteur voor advies: Roberta Angelilli

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie werkgelegenheid en sociale zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

A. overwegende dat de jeugdwerkeloosheid onder vrouwen (jonger dan 25 jaar) blijft toenemen, na een stijging van 18,8% in 2009 tot 22,1% in 2012, en volgens de laatst beschikbare gegevens is opgelopen tot 22,9%; overwegende dat steeds meer jongeren de moed laten zakken, zich afzonderen en van de arbeidsmarkt vervreemd raken; overwegende dat de omstandigheden op de arbeidsmarkt nog altijd slechter zijn voor jonge vrouwen dan voor jonge mannen en dat hierdoor grote economische groeimogelijkheden in Europa onbenut blijven, omdat de vaardigheden van hoogopgeleide vrouwen ondermaats benut worden;

B. overwegende dat er in de EU meer dan 2 miljoen onvervulbare vacatures zijn; overwegende dat door de crisis bovendien een aanzienlijk aantal vrouwen de arbeidsmarkt heeft verlaten, waardoor menselijk kapitaal en vaardigheden onvoldoende benut worden; overwegende dat de bevordering van de arbeidsparticipatie van vrouwen een dringend politiek doel is;

C. overwegende dat de vaak hoge kosten voor kinderopvang in combinatie met een onvoldoende aanbod van kinderopvang een negatieve weerslag hebben op de inzetbaarheid van jonge moeders;

D. overwegende dat jongeren als bevolkingsgroep tot de zwaarst getroffenen door de huidige verslechtering van de arbeidsmarkt behoren, aangezien zij vaker worden geconfronteerd met werkloosheid, onzekere omstandigheden en lage lonen, hoewel zij beter zijn opgeleid dan de vorige generaties;

E. overwegende dat het aantal universitair afgestudeerden met te hoge kwalificaties voor vacatures op de arbeidsmarkt of te weinig relevante werkervaring, toeneemt;

F. overwegende dat 60% van de afgestudeerden vrouw is, maar dat zij vaak overgekwalificeerd zijn voor de functie die zij bekleden of onderbetaald worden; overwegende dat jonge vrouwen ook nog eens tegen genderverschillen aanlopen als het gaat om werkloosheid en arbeidsomstandigheden, wat leidt tot een loonverschil (momenteel 16,2%) en een pensioenverschil;

G. overwegende dat de werkgelegenheid van vrouwen sterker dan die van mannen gebukt gaat onder verschijnselen als flexibiliteit en onzekerheid: in het derde kwartaal van 2012 bestond ongeveer 60% van de deeltijdwerkers tussen de 15 en 24 jaar uit vrouwen; overwegende dat in dezelfde leeftijdsgroep 64% van de tijdelijke werknemers met een hogeronderwijsniveau (doctoraal en postdoctoraal) vrouw was;

H. overwegende dat volgens een op 26 februari 2013 gepubliceerde Eurobarometerpeiling over vrouwen en genderongelijkheid tegen de achtergrond van de crisis, werkgevers bij de personeelsselectie gendercriteria hanteren die afbreuk doen aan de beroepsbekwaamheid

en de vaardigheden van vrouwen: uit de vraagstelling bij sollicitaties blijkt dat werkgevers zich bij vrouwen het meest richten op eventueel moederschap (49%), arbeidsflexibiliteit (35%) en uiterlijk (33%), terwijl bij mannen ervaring (40%) en beroepskwalificaties (38%) de belangrijkste eisen zijn;

I. overwegende dat het aantal NEET-jongeren (jongeren die geen onderwijs of opleiding volgen en geen werk hebben) 7,5 miljoen bedraagt, ofwel 12,9% van de Europese jongeren tussen de 15 en 24 jaar, dat de daardoor veroorzaakte kosten oplopen tot 1,2% van het BBP van de EU en dat meer dan 30% van de werklozen onder de 25 jaar in de EU al langer dan 12 maanden werkloos is; overwegende dat het percentage NEET-vrouwen tussen de 15 en 24 jaar is opgelopen van 12,9% in 2009 tot 13,4% in 2011 (tegen een stijging van dit percentage onder mannen tussen de 15 en 24 jaar van 12,4% tot 12,9%);

J. overwegende dat het risico op een "verloren generatie" van jonge mensen blijft stijgen en dat vrouwen een risicogroep voor werkeloosheid vormen;

K. overwegende dat vrouwen sterker afhankelijk zijn van sociale uitkeringen, waarop wordt bezuinigd door de economische crisis, wat leidt tot de zogenaamde "nieuwe discriminatie"; overwegende dat 31,4% van de vrouwen tussen de 18 en 24 jaar risico op armoede en sociale uitsluiting loopt (tegen 28,3% van de mannen in dezelfde leeftijdsklasse);

L. overwegende dat jongeren als gevolg van de crisis de arbeidsmarkt later betreden; overwegende dat jonge vrouwen bij betreding van de arbeidsmarkt nog altijd, artikel 19 VWEU, Richtlijn 2000/78/EG van 27 november 2000 en Richtlijn 2006/54/EG van 5 juli 2006 ten spijt, worden geconfronteerd met leeftijds- en genderdiscriminatie; overwegende dat vrouwen die behoren tot kwetsbare bevolkingsgroepen, zoals etnische minderheden, grotere moeilijkheden ondervinden bij de toegang tot de officiële arbeidsmarkt;

M. overwegende dat volgens de doelstellingen van de Europa 2020-strategie de arbeidsparticipatie van alle mensen tussen de 20 en 64 jaar tot 75% moet worden opgetrokken, het percentage voortijdig schoolverlaten tot onder de 10% moet worden verlaagd en het aantal mensen met een armoederisico met tenminste 20 miljoen moet worden verminderd;

N. overwegende dat het moederschap vaak een hinderpaal is voor jonge moeders bij het betreden van de arbeidsmarkt, waardoor de genderkloof op de arbeidsmarkt breder wordt;

1. is verheugd dat de Raad de aanbeveling tot invoering van een jongerengarantie heeft aangenomen;

2. roept de lidstaten, en met name de lidstaten met de hoogste jeugdwerkloosheid, op onverwijld de maatregelen van de jongerengarantie ten uitvoer te leggen ten gunste van alle jongeren tot 30 jaar, ongeacht hun maatschappelijke afkomst en het door hen genoten onderwijs, waarbij er in alle fases van de voorbereiding, programmering en uitvoering van de maatregelen eveneens rekening wordt gehouden met het genderaspect; roept de lidstaten op werkgelegenheidscentra op te richten, met adequaat opgeleid personeel dat in staat is een doelmatig voorlichtingsbeleid uit te voeren en te voorzien in specifieke trajecten voor vrouwen, opdat onder meer langdurige werkloosheid en het risico op

sociale uitsluiting kunnen worden voorkomen;

3. wijst erop dat om de jongerengarantie in de praktijk te brengen, overheidsinvesteringen nodig zijn die zorgen voor een nettotoename van de werkgelegenheid, leiden tot meer vaste banen op basis van effectieve arbeidsovereenkomsten, en waarborgen dat de loonafspraken uit de collectieve arbeidsovereenkomsten en het beginsel van gelijk loon voor gelijk of gelijkwaardig werk worden nageleefd;

4. roept de lidstaten op maatregelen ter bestrijding van genderongelijkheid te treffen die onder andere gericht zijn op kwetsbare groepen als mensen met een handicap, migranten en alleenstaande moeders;

5. verzoekt de Commissie en de lidstaten de nodige maatregelen te treffen om ondernemerschap en zelfstandige activiteiten onder jonge vrouwen aan te moedigen, te bevorderen en te ondersteunen door middel van cursussen, advies en gemakkelijkere toegang tot krediet en microkrediet met gunstige voorwaarden en fiscale faciliteiten, in het bijzonder voor kmo's;

6. verzoekt de lidstaten een beleid te voeren om de aanwezigheid van vrouwen te bevorderen in sectoren en loopbanen waarin zij ondervertegenwoordigd zijn, bijvoorbeeld in de wetenschap en technologie (in 2009 was slechts 33 % van de wetenschappers in de EU vrouw) en in de economische en financiële sector, waardoor zij hun concurrentievermogen op de arbeidsmarkt zouden versterken;

7. verzoekt de lidstaten programma's voor levenslang leren en herscholingsmogelijkheden te ondersteunen om het voor vrouwelijke studenten en vrouwen die de arbeidsmarkt reeds betreden hebben eenvoudiger te maken van baan te wisselen;

8. wijst de Commissie en de lidstaten op de door hen onderschreven Europa 2020-doelstelling van 75% werkgelegenheid voor zowel vrouwen als mannen, en waarschuwt voor het feit dat als gevolg van de huidige jeugdwerkloosheid een generatie vrouwen de boot van de arbeidsmarkt dreigt te missen, waardoor zij nog onzichtbaarder en kwetsbaarder dreigen te worden;

9. verzoekt de Commissie en de lidstaten de gendersegregatie in het onderwijs en op de arbeidsmarkt aan te pakken, door specifieke onderwijs- en opleidingstrajecten uit te stippelen en onderwijs op basis van continu toezicht te organiseren, en zich zo te voegen naar de conclusies van de Commissiemededeling van 28 november 2012 getiteld “Een andere kijk op onderwijs” (COM(2012)0669), waarbij onderwijs- en scholingsbeleid gepaard gaat met speciaal op jonge vrouwen gericht werkgelegenheidsbeleid, en de werkgelegenheid onder vrouwen in strategische ontwikkelingssectoren wordt bevorderd en gestimuleerd; benadrukt dat het doel hiervan is voortijdig schoolverlaten te voorkomen en ervoor te zorgen dat de verworven vaardigheden beantwoorden aan de huidige en toekomstige behoeften van de arbeidsmarkt;

10. verzoekt de Commissie en de lidstaten te analyseren waarom de nationale instrumenten ter bestrijding van jeugdwerkloosheid, met name onder jonge vrouwen, onvoldoende vruchten afwerpen, en om de uitwisseling te bevorderen van goede praktijken en modellen waarmee positieve resultaten op Europees niveau zijn geboekt, zoals een vermindering

van het vroegtijdig schoolverlaten, herintegratie in het onderwijsstelsel, een efficiënte overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt, een verlaging van het werkloosheidspercentage onder jongeren en toegang tot werk voor kansarme groepen;

11. benadrukt dat grotere arbeidskansen gepaard moeten gaan met maatregelen om werk en gezin te combineren, mannen en vrouwen aan te moedigen de gezinsverantwoordelijkheden te delen en jonge moeders te helpen bij hun terugkomst op de arbeidsmarkt door middel van voldoende, toegankelijke en betaalbare kinderopvang (zoals kinderdagverblijven, crèches en openbare voorzieningen voor vrijetijdsbesteding voor kinderen) van goede kwaliteit en diensten voor afhankelijke volwassenen in de openbare en de particuliere sector; benadrukt dat met dergelijke maatregelen het risico wordt voorkomen dat moeders hun loopbaan moeten afbreken of onderbreken, of geen gezin stichten of daarmee wachten, en dus dat zij professioneel en maatschappelijk buiten de boot vallen, en het risico op armoede en sociale uitsluiting voor hun kinderen wordt verkleind; verzoekt de Raad om te komen tot een gemeenschappelijk standpunt met het Parlement over de richtlijn inzake zwangerschapsverlof;

12. roept de lidstaten op ervoor te ijveren dat vrouwen betere toegang krijgen tot de arbeidsmarkt, maatregelen te treffen om hen de mogelijkheid te bieden te blijven werken terwijl zij zich richten op goed werk en beroepsontplooiing, en de verschillen wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt, loopbaanontwikkeling en beloning die de verhouding tussen mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt altijd hebben getekend, op te heffen;

13. verzoekt om maatregelen die specifiek zijn gericht op groepen jonge vrouwen met bijzondere behoeften, zoals vrouwen met een handicap, vrouwelijke immigranten, vrouwen die tot een minderheid behoren, laag- of niet-geschoolde vrouwen, vrouwelijke slachtoffers van gendergerelateerd geweld, en vrouwen die uit de prostitutie zijn gestapt of die een gevangenisstraf hebben uitgezeten voor wie het nog moeilijker is om fatsoenlijk werk te vinden;

14. verzoekt de Commissie en de lidstaten informatiecampagnes te organiseren en voldoende informatie te verstrekken over programma's voor werkmogelijkheden, alsook te voorzien in de nodige sociale voorzieningen en kinderopvang;

15. verzoekt de Commissie en de lidstaten het telewerken in ondernemingen en bij overheidsdiensten te bevorderen, om jongeren de mogelijkheid te bieden een mobiele en dynamische loopbaan te starten;

16. is van mening dat, om de re-integratie van vrouwen op de arbeidsmarkt te bevorderen, veelzijdige politieke oplossingen nodig zijn waarbij onder meer aandacht wordt besteed aan levenslang leren, de strijd tegen onzekere arbeidsomstandigheden en het bevorderen van banen met rechten, evenals verschillende manieren om het werk te organiseren, op verzoek van de vrouw zelf, om zo te vermijden dat zij hun carrière moeten beëindigen of onderbreken;

17. verzoekt de lidstaten om in volledige overeenstemming met Europese en nationale wetgeving gepast beleid te ontwikkelen en specifieke maatregelen te treffen, zoals werkgerichte scholings- en werkgelegenheidsprogramma's, om ervoor te zorgen dat jonge mannen en vrouwen dezelfde mogelijkheden hebben om daadwerkelijk werkervaring op

te doen;

18. verzoekt de Commissie en de lidstaten beleid te ontwikkelen en uit te voeren gericht op gelijke kansen voor vrouwen en mannen en toezicht hierop, om werkloze burgers een betere toegang te geven tot rekruteringsdiensten en socialebijstandsvoorzieningen;

19. verzoekt de lidstaten om niet-formele en informele vormen van onderwijs en werk in jongerenorganisaties te ondersteunen en te erkennen als middel voor studenten om een eerste contact met de arbeidsmarkt te maken;

20. verzoekt de Commissie en de lidstaten alle informatie over maatregelen ter bestrijding van jeugdwerkeloosheid te volgen en openbaar te maken (onder andere betreffende de uitvoering van de jongerengarantie), en regionale statistieken voor de verschillende lidstaten op te stellen, met bijzondere aandacht voor gendervraagstukken; wenst bovendien dat de uitvoering van en het toezicht op deze maatregelen in het Europees semester en in de aanbevelingen aan de afzonderlijke lidstaten worden opgenomen;

21. verzoekt de Commissie en de lidstaten om bij de vaststelling van de programmering voor de periode 2014-2020 te voorzien in stringentere en beter kwantificeerbare criteria voor de ontwikkeling en beoordeling van en het toezicht op de doelstellingen van de structuurfondsen, met specifieke, ook in genderopzicht meetbare targets voor de bestrijding van de jeugdwerkeloosheid (in de periode 2007-2011 was 52% van de begunstigden van het Europees Sociaal Fonds vrouw);

22. verzoekt de Commissie en de lidstaten de nodige maatregelen te nemen om het stereotiep beeld van ondernemen als een riskante en typische mannelijke activiteit, te bestrijden. benadrukt dat maatregelen moeten worden genomen om regionale en internationale samenwerking van vrouwelijke ondernemers te ondersteunen en de oprichting van netwerkplatforms voor het uitwisselen van ervaringen en beste praktijken te stimuleren, om de arbeidsmarktpositie van vrouwen in het algemeen te versterken en het ondernemerschap effectiever te bevorderen;

23. roept de Commissie op te overwegen de ESF verder aan te passen om te voorzien in aanvullende steun voor opleidingen voor jonge vrouwen, toegang tot de arbeidsmarkt en kinderopvang;

24. is verheugd over de aankondiging van de Commissie om in het kader van het MFK 2014-2020, 6 miljard EUR toe te wijzen aan het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief; wijst er bovendien op dat van de 82 miljard EUR aan niet toegewezen Europese fondsen die zouden worden omgeprogrammeerd voor de in januari 2012 aangekondigde initiatieven ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid, slecht 16 miljard EUR zijn gebruikt (maart 2013); wenst dat alle kredieten gepaard gaan met een betere en snellere programmering en verzoekt de Commissie met klem de uitwisseling van goede praktijken tussen de lidstaten in dit verband aan te moedigen; moedigt de lidstaten aan tot een zo groot mogelijke financiële betrokkenheid bij de strijd tegen de jeugdwerkloosheid, die mede is gebaseerd op middelen uit de nationale begrotingen en rekening houdt met de genderdimensie;

25. roept de lidstaten op om in overleg met de Commissie een plan voor belastingprikkels op te stellen dat tot doel heeft werk te scheppen voor jongeren en ondernemingen van mensen

beneden de 35 te ondersteunen, door middel van stimulansen voor ondernemingen, in het bijzonder kmo´s, voor het aannemen van jongeren met een contract voor onbepaalde tijd; stelt voor, overeenkomstig het voorstel van de Commissie in het werkgelegenheidspakket, dat de lidstaten hiertoe gebruik maken van het instrument van werkgelegenheidssubsidies en een verkleining van de belastingwig, met name om de uitgaven van werkgevers voor sociale zekerheid en ziektekostenpremies te dekken;

26. roept de lidstaten op om in overleg met de Commissie maatregelen en prikkels vast te stellen voor leerlingovereenkomsten en stimuleringsgelden voor start-ups van mensen onder de 35 jaar; is in het bijzonder van mening dat de lidstaten moeten zorgen voor bredere en betere dienstverlening voor start-ups, voorlichtingscampagnes over aan zelfstandig werk gerelateerde kansen en perspectieven, sterkere samenwerking tussen de arbeidsvoorzieningsdiensten en ondersteuning van bedrijven, ook door gebruikmaking van (micro)financiering;

27. verzoekt de Commissie en de lidstaten met klem de betrokkenheid en raadpleging van jongerenorganisaties en de sociale partners wat betreft besluiten, maatregelen en programma's ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid, maar eveneens de uitvoering van, het toezicht op en de verdere ontwikkeling van de jongerengarantie, het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief en de Europese Alliantie voor leerlingplaatsen, verplicht te stellen; roept op tot een grotere betrokkenheid van meisjes bij jongeren- en studentenorganisaties, en vervolgens bij de activiteiten van ngo's, om zo hun positie en hun invloed te versterken;

28. verzoekt de lidstaten de genderdiversiteit in werkteams en op de werkvloer te bevorderen om de resultaten op het werk te verbeteren;

29. verzoekt de lidstaten om de invoering van een stimuleringsbeleid om mensen, en in het bijzonder jonge vrouwen, aan het werk te houden.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	29.5.2013
Uitslag eindstemming	+: 28 –: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Norica Nicolai, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Roberta Angelilli, Rosa Estaràs Ferragut, Mariya Gabriel, Nicole Kiil-Nielsen, Katarína Neveďalová, Chrysoula Paliadeli, Antigoni Papadopoulou, Angelika Werthmann
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Martina Anderson